

N:o 8.

Af Herr **Pettersson, Per**: *Om ändring af 3 punkten i 1 § af den vid gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst fögade instruktion för taxeringsmyndigheterna.*

Rättvis beskattning är en fordran, som man får höra ofta påfordras, och deri må väl ju en hvar kunna instämma. Huru beskattningen skall genomföras för att blifva rättvis — derom torde tankarne vara så mycket mer delade. Man har talat om gamla orättvisa skattebördor, såsom man kallat de onera, som en stor del af de nuvarande jordegarne mottagit med jorden; men det torde ock vara nödigt att se till, att ej nya orättvisor införas eller möjligheter dertill lemnas genom dunkla och obestämda uttryck i skattelag. Äro tydliga och bestämda ord i något fall behöfliga, så är det väl i fråga om beskattning, isynnerhet om den skatt, som bestämmes, tillika skall betraktas — huruvida den är det, är en annan fråga, som väl tälde en noggrannare undersökning — såsom en osviklig rättsgrund för flera andra skatter, såsom fallet är med uppskattning och taxering till bevillning efter 2:dra art. I den till så väl den förra bevillningsstadgan som den den 14 sistlidne September utfärdade bevillningsförordningen bifogade "Instruktion" förekomma dock ord, som äro så sväfvande, att de nära nog kunna sägas innehålla en instruktion att i fråga om ett slags taxeringar kringgå hvad förut i förordningen är sagdt och följa godtycket. Så läses, när mellansatserna förbigås, hvilka ej inverka på de i fråga varande orden, följande: "Värdet af *fast egendom* föreslås och bestämmes med ledning af — — — den för sådan, under loppet af nästföregångna tre år, försåld egendom senast betingade köpeskillning — — — börande vid bestäm-

mande af detta värde afseende icke fästas å beskaffenheten af sådana byggnader, som på egendomens afkastning icke hafva något egentligt inflytande.“ Hvilken kan den otvetydiga meningen vara i dessa ord? Att meningen ej kan vara, det intet afseende skall fästas på byggnaderna, synes framgå af talet om “beskaffenheten af sådana byggnader, som på egendomens afkastning icke hafva något egentligt inflytande“, och då köpeskillingen rätt ofta torde bero af byggnadernas “beskaffenhet“, för så vidt man icke skall antaga, att jordbruksfastigheten utan åbyggnad säljes särskildt för sig och byggnaderna särskildt för sig, så möter tillika den svårigheten, huru man skall få ledning af köpeskillingen, om hänsyn till åbyggnaden ej skall tagas. Skall husens värde icke tagas med eller frånräknas vid uppskattningen, kunde man komma derhän, att en rätt ansenlig jordegendom, å hvilken många personer bo och hafva sin utkomst, ej skulle till något värde vid taxeringar uppskattas och följaktligen ej påföras någon bevillning. Sådant sker nu icke, derfore att konsekvensen vederlägger premissernas rättighet. I samma förordnings § 5 läses derjemte i fråga om *annan fastighet*, som enligt § 1 drager en bevillning af 5 öre för 100 kronor, medan för jordbruksfastighet erlägges 3 öre, att särskilda värden utsättas “för lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden“. Under antagande, att en åtminstone någorlunda skälig öfverensstämmelse skall finnas emellan de särskilda delarne af samma förordning och vid tillämpningen afses, synes mig åbyggnaden å en jordbruksfastighet äfven måste vid taxeringar tagas i betraktande, fastän egendomens “hufvudsakliga värde“ ej ligger deri, så att en jordbruksfastighet icke skattas lägre än värdet af blotta åbyggnaden, för så vidt icke å en jordbruksfastighet af någon händelse, t. ex. efter ett nedlagdt bruk, åbyggnad kvarstode, som till ingen nytta vore. Exempel torde nu icke saknas, att några hus, då jordbruksfastighet till dem ej funnits, blifvit vid bevillingstaxeringar skattade till ett högre värde, än kanske t. o. m. värdefullare åbyggnad med dertill hörande jordegendom, så att i enlighet dermed, om jord till den förra åbyggnaden inköptes, taxeringsvärdet skulle å fastigheten nedsättas. Till sådana oegentligheter kunna de omskrifna orden verkligen leda, hvarjemte de gifva anledningar till olika tydningar och tvister. Såsom jag tror mig hafva erfarit, hafva de anmärkta orden ock tolkats olika inom olika kommuners berednings- och taxeringskomitéer t. o. m. inom samma län, hvaraf orättvisor i beskattningen uppstå ej blott i förhållande till staten, utan derjemte inom kommunerna och länen, enär bevillingstaxeringen efter 2:dra artikeln ligger till grund för flera kommunalutskylder, landstingsskatt och skjutsbidrag.

Med anledning af hvad jag nu anført vågar jag föreslå, att

orden i bevillningsförordningens instruktion: "börande vid bestämmande af detta värde afseende icke fästas å beskaffenheten af sådana byggnader, som på egendomens afkastning icke hafva något egentligt inflytande", måtte utgå,
 eller utbytas mot andra, som uttala en rimlig, klar, bestämd och tydlig mening.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

P. Pettersson.

N:o 9.

Af Herr **Hallenborg**: *Angående pension för Justitieombudsmannen N. A. Fröman.*

Då Riksdagens Justitieombudsman Herr N. A. Fröman numera fyllt 67 år och sålunda uppnått en ålder, då statens embetsmän äro berättigade att lemna tjensten med rätt till pension, men Herr Fröman, som aldrig innehaft ordinarie statsembete, icke har någon pensionsrätt, så har jag ansett mig böra å dessa omständigheter fästa Riksdagens uppmärksamhet, ehuru för Herr Fröman något omedelbart behof af pension för närvarande icke förefinnes, då hans helsa och krafter ännu medgifva honom att bestrida sitt embetes åligganden, om han af Riksdagens förtroende dervid bibehålles.

Herr Fröman valdes vid 1859—60 års riksdag till justitieombudsmannens suppleant och inträdde i Augusti 1861 till följd af dennes död i embetet, hvartill han sedermera oafbrutet blifvit omvald och hvilket embete han således bestridt i något mera än 22 år.

Förut hade han sedan början af 1847 års riksdag nästan oafbrutet varit anställd i Riksdagens tienst, dels såsom notarie och sekreterare i